

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Torveporten 2, 4. sal
DK-2500 Valby
Telefon: +45 40 38 29 87
post@finansogleasing.dk
www.finansogleasing.dk
CVR nr. 75 36 12 11

11. marts 2019

Til

Folketingets Erhvervsudvalg

c.c. Erhvervsminister Rasmus Jarlov

L 158 – supplerende spørgsmål fra Finans og Leasing

Indlednings bemærkes, at Finans og Leasing glæder sig over, at der i høringsnotatet er givet mange gode svar på de bemærkninger, foreningen er fremkommet med under høringen, og at det har medført præciseringer og forbedringer af lovforslaget på en række punkter.

Der er dog fortsat nogle områder, hvor vi er i tvivl om lovens præcise rækkevidde eller i øvrigt har forslag, som vi mener er relevante at få belyst yderligere i forbindelse med lovforslagets behandling.

§ 1, stk. 1, nr. 3 - ”selvstændigt forretningsområde”

Finans og Leasing finder fortsat, at det er meget problematisk, at lovforslaget reelt set undtager potentielt meget store områder af kreditaftaler, såfremt de udstedes af en virksomhed, hvis hovedformål ikke er udbud af lån. Se herom vort høringssvar s. 2-4.

Særligt i en fremtid, hvor produkt og finansiering smelter mere og mere sammen, er det meget betænkeligt både ud fra hensynet til en ordentlig forbrugerbeskyttelse og af hensyn til ensartede konkurrencevilkår.

Vi har ikke fået noget svar på en række af vores argumenter herom i vores høringssvar, som kan opsummeres som følger:

- Uanset om en erhvervsdrivende kun indgår selv en enkelt kreditaftale (her forstået som en kreditaftale mod betaling af gebyr/rente, idet den ellers er undtaget fra kreditaftaleloven og også fra anvendelsesområdet i L 158) med en kunde, er der en mængde forbrugerbeskyttende regler, som skal iagttages. Helt centralt er selvsagt kreditaftaleloven, som bl.a. betyder at der skal foretages en korrekt kreditværdighedsvurdering, indgås en kreditaftale med en meget stor mængde pligtige oplysninger, oplyses om fortrydelsesret m.v.

Det er efter Finans og Leasings opfattelse fuldstændig illusorisk, at forestille sig at en virksomhed kan leve op til alle disse lovkrav, med mindre virksomheden har sat det i system. Og det - ”sat i system” - er netop ifølge lovbemærkningerne et helt centralt

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

kriterie for, om udbud af kreditaftaler udgør et ”selvstændigt forretningsområde” jf. bemærkningerne på side 26, venstre spalte, næstsidste afsnit.

Ergo må det være sådan, at alle virksomheder, der udbyder kreditaftaler også skal ind under godkendelseskravet i nærværende lovforslag og de yderligere regler der følger heraf fx om egnethed- og hæderlighedskrav, god skik, identifikation af målgrupper og tavshedspligt om kundeforholdet. De nævnte krav følger jo netop ikke af kreditaftaleloven og vil ellers ikke gælde for disse virksomheder.

- Mange af de finansieringsselskaber, der omfattes af L 158 har ganske få ansatte. Det er derfor udtryk for uensartede konkurrencevilkår, når det på side 26, venstre spalte, afsnit 6, fremgår, at ”små virksomheder med ganske få ansatte som udgangspunkt ikke vil være omfattet af stk. 1, nr. 3”.
- Der mangler i det mindste omtale i lovforslaget af, at såfremt virksomheden markedsfører sig over for offentligheden med, at der udbydes kreditaftaler, så må det betyde, at man er omfattet af loven.
- Endvidere bør det også fremgå klart, at såfremt virksomheder beskæftiger sig med udbud af lån, der ikke er knyttet til deres salg af varer/tjenesteydelser, så medfører det, at man er omfattet af loven uanset omfanget heraf. Ved læsning af lovteksten modsætningsvis, får man nærmest det modsatte indtryk jf. ordene ”...og kreditten ydes med henblik på erhvervelse af varer eller tjenesteydelser hos virksomheden”.
- Det fremgår øverst side 26, at henstand med betaling for en vare, ikke er omfattet af loven. Det bør præciseres, at det alene omfatter gratis henstand.

§ 1, stk. 2, nr. 1 - behov for præcisering af begrebet ”udenlandsk finansiel virksomhed”
Vores forslag i høring over lovforslaget om at præcisere, at filialer af udenlandske (EU) banker, der driver virksomhed her i landet, er blevet fulgt, og der er i den forbindelse indsat ordene ”og udenlandske finansielle virksomheder, som driver virksomhed her i landet gennem filialetablering eller grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed”.

Vi mener, at det i relation til udtrykket ”udenlandsk finansiell virksomhed” bør være mere klart, at der hermed alene tænkes på finansielle virksomheder svarende til finansielle virksomheder omfattet af FIL § 5, stk. 1, nr. 1 og altså fx ikke filialer af et udenlandsk finansieringsselskab, uanset om finansieringsselskabet er undergivet godkendelseskrav/tilsyn i sit hjemland. Evt. kan der søges inspiration i den tilsvarende formulering i forsikringsformidlingslovens § 2, stk. 5, litra a) ”Den pågældende er ikke et kreditinstitut eller et investeringsselskab som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber.”, idet formulering så selvsagt skal ”vendes om”.

§ 4 - Fit og proper vurdering

Fit og proper vurderingerne for den finansielle lovgivning er meget ensartede. Hvis et ledelsesmedlem (bestyrelse, direktion m.fl.) allerede er godkendt efter bestemmelser i den øvrige finansielle lovgivning, f.eks. efter FIL eller forsikringsformidlingsloven, bør der med

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

henblik på at undgå unødige administrative byrder ikke skulle ske fornyet godkendelse efter § 4 i denne lov. Vi foreslår, at dette tilføjes som nyt stk. 4.

§ 9 - om krav til kreditværdighedsvurdering

I høringsnotatet blev vort forslag om at skulle Finanstilsynet udarbejde en vejledning til brug for tilsynet med det helt centrale omdrejningspunkt i dette lovforslag, nemlig at foretage en ordentlig kreditværdighedsvurdering, desværre ikke fulgt. Det fremgår alene i høringsnotatet på side 15, 3. afsnit, at ”*tilsynet vil ... indgå i en løbende dialog med forbrugslåneselskaberne*”.

Vi har endvidere kritiseret, at Forbrugerombudsmandens nuværende retningslinjer for kviklån er indsat i bemærkningerne til § 9 uden markering af, at der alene er tale om Forbrugerombudsmandens retningslinjer for kviklån med løbetid op til 3 mdr. og ikke, som ellers er det indtryk man får ved en umiddelbar læsning af lovforslaget, de oprindelige lovbemærkninger til kreditaftalelovens § 7c tilbage fra Justitsministeriets implementering af forbrugerkreditdirektivet i 2009-10 (lovforslag L 91). Der henvises herom til lovforslaget side 39, venstre spalte, 2. afsnit og frem.

Det er efter vores opfattelse forkert på denne måde at ændre ved de oprindelige lovbemærkninger og så at sige ophæve Forbrugerombudsmandens retningslinjer til lov. Særligt underligt bliver det, når det så et andet sted fremgår, at Forbrugerombudsmandens retningslinjer for kviklån ophæves som følge af lovforslaget!

Som det fremgår af vort høringssvar, er vores ærinde ikke at lempe kravene til en ordentlig kreditværdighedsvurdering. Tværtimod. Vi har selv i høringssvaret peget på flere meget relevante informationer om lånsøger, som vi ønsker skal kunne indgå i kreditværdighedsvurderingen. Det angår fx afgivne insolvenserklæringer ved fogedretten, adgang til ROFUS-registeret over ludomaner og adgang til oplysninger om lånsøgers allerede eksisterende lån og kreditter. Se nærmere vort høringssvar side 8-9. Disse ønsker har ministeren henvist til en intern embedsmandsarbejdsgruppe og vi ser frem til mulighed for at præsentere vores forslag nærmere for denne gruppe.

Der er en række forhold angående krav til kreditværdighedsvurdering, som ikke er berørt i Forbrugerombudsmandens retningslinjer, (som alene angår kviklån med løbetid op til 3 mdr.), fx lån mod sikkerhed og lån i oprindelige trepartsforhold, som er relevante for Finanstilsynets tilsyn med området. Det taler for, at Finanstilsynet starter op med at fastlægge en vejledning på området.

Vi mener endvidere, at der er sat spørgsmålstejn ved Forbrugerombudsmandens holdning som afspejlet i retningslinjerne, hvorefter ”statistiske oplysninger” ikke kan indgå i opfyldelse af kravet til kreditværdighedsvurderingen (se herom side 39, højre spalte, 2. afsnit) ved den svenske Højesterets afgørelse i **vedhæftede** dom fra november 2017.

Her blev det anerkendt, at den kreditscoringsmodel, som kreditgiver i sagen anvendte, levede op til kravet om kreditværdighedsvurdering i den svenske kreditaftalelov. Området er totalharmoniseret i forbrugerkreditdirektivet fra 2008, art. 8, så der burde være en ens fortolkning i de forskellige EU-lande.

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Vi mener kort sagt, at statistiske oplysninger bør kunne indgå sammen med individuelle økonomiske oplysninger om låntager i en helhedsvurdering af, om kravet til kreditværdighedsvurderingen er opfyldt. Det er vores opfattelse, at Danmark står alene med den nævnte meget restriktive holdning, som er fastlagt i Forbrugerombudsmandens retningslinjer.

Den svenske højesteretsafgørelse er senere i tid end Forbrugerombudsmandens retningslinjer, og der er derfor anledning til at se på området igen. Det kunne passende gøres i sammenhæng med, at Finanstilsynet udarbejder en vejledning på området, hvilket vi henstiller til kommer til at fremgå af bemærkninger til lovforslaget.

§ 10 - om identifikation af relevant målgruppe

I vort høringssvar s. 10 midt nævnte vi, at begrebet ”sund økonomi” (som anvendes i bemærkningerne side 41, venstre spalte 2. afsnit) bør være noget andet og mere end en ordentlig kreditværdighedsvurdering jf. § 9, idet der ellers ikke er noget selvstændigt indhold i § 10 i forhold til beskyttelse af kunderne imod meget højt forrentede kviklån.

Vi finder det positivt, at kviklån nu er blevet yderligere karakteriseret på side 25, højre spalte som ”*kortfristede kreditter på mindre beløb... [med] en meget høj prissætning sammenlignet med andre forbrugslån*”. Vi går ud fra, at det er samme type lån, der omtales på side 18, venstre spalte, 3. afsnit og side 41, venstre spalte, afsnit 2, hvor der tales om ”*kreditaftaler med en meget høj ÅOP*”.

Det nævnes de pågældende steder, at det vil være i strid med lovforslagets § 10 om identifikation af den for produktet relevante målgruppe at udbyde sådanne meget dyre kreditaftaler (kviklån) til ”*kunder med en svag økonomi og ringe betalingsevne*”.

Vi mener, at det er vigtigt, at det nærmere klargøres, om det betyder, at kviklåneselskaber fortsat må udbyde meget højtforrentede kviklån til fx unge studerende, som jo må siges generelt at være en gruppe med en svag økonomi, så længe at kreditværdighedsvurderingen efter § 9 (KAL § 7 c) fører til, at man i forhold til hver enkelt unge menneske vurderer, at de har evnen til at tilbagebetale lånet. Det kunne man jo sige svarer til, at de har en ”sund økonomi”.

Hvis det er korrekt opfattet, så betyder det, at kviklåneselskaber fortsat kan markedsføre deres meget højtforrentede produkter mod unge studerende blot med et sædvanligt forbehold for en positiv kredit(værdigheds)vurdering, hvorefter der ikke vil være noget reelt indhold i den tilsigtede beskyttelse efter § 10 i forhold til den kreditværdighedsvurdering som efter gældende ret allerede i dag skal foretages.

Vi ser derfor gerne, at det bliver præciseret i bemærkningerne til § 10, at de nævnte meget højt forrente kviklån, der i dag markedsføres med rentesatser på flere hundrede procent i årlig nominel rente, ikke må markedsføres mod unge studerende eller andre grupper med en generelt svag økonomi, uanset om der tages et forbehold for kreditvurderingen eller ej.

§ 12 – behov for tilføjelser analogt med lov om finansiel virksomhed §§ 117a-120

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Som noget nyt fastsættes der regler om tavshedspligt om kundeforholdet svarende til lov om finansiel virksomhed § 117.

Der er i den forbindelse behov for, at de undtagelser der gælder i FIL §§ 117a-120 også indsættes i dette lovforslag. Det er blandt nødvendigt, idet finansieringsselskaber omfattet af lovforslaget i mange tilfælde indgår i finansielle koncerner.

§ 13 – sammenhæng til whistleblowerordning efter hvidvasklovgivningen

Alle finansieringsselskaber, som er målgruppen for lovforslaget, er så vidt vi forstår det i forvejen underlagt hvidvasklovens § 35, hvorefter alle virksomheder med mere end fem ansatte skal have en whistleblowerordning, og/eller efter reglerne i FIL, hvis forbrugslånsvirksomheden er omfattet af en koncernløsning, hvor moderbanken er finansiel virksomhed.

Det ønskes præciseret i lovforslaget, at såfremt der allerede findes en whistleblowerordning efter hvidvaskloven eller FIL, så opfylder denne ordning kravet i § 13. Eller alternativt at bestemmelsen udgår, hvis den reelt set er overflødig (hvilket noget kunne tyde på).

§ 33 – behov for udsættelse af ikrafttrædelsen af lovforslaget til 1. jan. 2020

Der er en række opgaver, som finansieringsselskaber omfattet af loven bliver pålagt, som efter Finans og Leasings opfattelse bevirker, at ikrafttrædelsen af loven i det hele taget bør ske 1. jan. 2020 og ikke allerede 1. juli 2019, som det er foreslået.

Disse opgaver er særligt knyttet til §§ 4-6 om egnetheds- og hæderlighedskrav, § 7 om indretning i forhold til kommende nye god skik-regler, §§ 10-11 om identifikation af relevante målgrupper, § 12 om tavshedspligt om kundeforholdet, §§ 13-14 om whistleblowerordning, som alle kræver at finansieringsselskaberne opsætter nye interne procedurer, uddannelse af ansatte, IT-udvikling m.v.

Særligt i et valgår giver det ikke mening at begynde implementering før lovforslaget er endeligt vedtaget. Det er derfor urimelig og urealistisk kort tid, hvis finansieringsselskaberne skal nå alle disse opgaver i tiden fra 3. behandlingen, som foreløbig er sat til 4. april til 1. juli, og det vil i givet fald gøre de administrative byrder ved lovforslaget endnu større.

Finans og Leasing ønsker en plads i Penge - og Pensionspanelet

Erhvervsministeren har i høringsnotatet afvist vort ønske om at deltage i Penge- og Pensionspanelet blot med henvisning til, at ”spørgsmål om Penge- og Pensionspanelets sammensætningen falder uden for dette lovforslag”.

Vi er selvsagt opmærksomme på, at Penge- og Pensionspanelet er nedsat i relation til Lov om Finansiell Virksomhed. Men det er jo ministeren selv, der har valgt at regulere finansieringsselskaberne i et særskilt lovforslag. Og nu hvor finansieringsselskaber underlægges Finanstilsynets kompetence bør denne opdeling i to særskilte love ikke spænde ben for, at Finans og Leasing kan deltage i Penge- og Pensionspanelets arbejde med at fremme den finansielle forståelse.

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Finans og Leasing repræsenterer 55 finansieringsselskaber og banker specialiseret i forbrugslån, billån og leasing til private. Vores medlemmer er omfattet af dels FIL dels nærværende lovforslag. Foreningens medlemmer repræsenterer en særlig forretningsmodel i forhold til traditionelle banker, hvor markedsføringen af produkterne sker via selskabets hjemmeside eller i samarbejde med forretninger, detailhandlere m.v.

Vi finder det relevant, at vi som foreningen på vegne af denne del af den finansielle branche kan bidrage i Penge- og Pensionspanelet arbejde. Og vi anmoder derfor venligst om, at vort ønske genovervejes.

Med venlig hilsen

Christian Brandt

Direktør for Finans og Leasing

Mobil 40382987